

O tom, co stojí za to hledat

j+s 6. 6. 2021

křest: Mates Kristián Střelec

Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vší zemi! Ústy nemluvnat a kojenců jsi vybudoval mocný val proti svým protivníkům a zastavil nepřítel planoucího pomstou. Vidím tvá nebesa, dílo tvých prstů, měsíc a hvězdy, jež jsi tam upevnil: Co je člověk, že na něho pamatuješ a že se ho ujímáš? Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vší zemi!

(podle Žalmu 8)

Milý Bože, každý den je krásný dar, i když se nám do něj třeba těžko vstává a vůbec nás neláká, co nás v něm čeká. Ale i ty nejzachmuřenější dny stojí za to, abychom je prožili a hledali v nich kus radosti a těšili se ze vztahů s blízkými lidmi. Někdy jim sou blízkost zapomeneme dát najevo a přemůže nás únava a mizerná nálada a tak dál. Nebo si s nimi zrovna nerozumíme, to se stává. Ale smiřování, odpuštění a láska s námi dělají divy. Tak pomoz, abychom to uměli vnímat a přijímat a abychom tím vůči lidem neskrblili. Dík, že jsi v tom s námi, ať prožíváme cokoli. A pomoz, ať objevujeme, co je opravdu důležité a životodárné. Prosíme, Pane, smiluj se, amen.

Matouš 6,25-33: Proto vám pravím: Nemějte starost o svůj život, co budete jíst, ani o tělo, co budete mít na sebe. Což není život víc než pokrm a tělo víc než oděv? Pohleďte na nebeské ptactvo: neseje, nežne, nesklízí do stodol, a přece je váš nebeský Otec živí. Což vy nejste o mnoho cennější? Kdo z vás může o jedinou píd' prodloužit svůj život, bude-li se znepokojovat? A o oděv proč si děláte starosti? Podívejte se na polní lilie, jak rostou: nepracují, nepředou - a pravím vám, že ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oděn, jako jedna z nich. Jestliže tedy Bůh tak obléká polní trávu, která tu dnes je a zítra bude hozena do pece, neobleče tím spíše vás, malověrní? Nemějte starost a neříkejte: co budeme jíst? Co budeme pít? Co si budeme oblékat? Po tom všem se shánějí pohané. Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete. Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno.

Matouš 6,33-34: Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno.

Nedělejte si tedy starosti o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost na svém trápení.

I. Jak to bylo

Na začátku byl prý zlatý věk: i bez při nucení a paragrafů lidé spontánně jednali poctivě a čestně, jeden druhého ctili a země jim dopřávala hojnost plodů... Tak takhle nějak si to představoval na přelomu letopočtů jeden římský básník: staré zlaté časy, které sice nikdy nebyly, ale sní se o nich hezky. Zbyla z toho aspoň jakási folklórní ozvěna: lidé vyššího věku rádi podotknou, že za našeho mlada byl svět ještě normální, to až teď se zbláznil (a něco na tom je). Lidé mladšího věku taky vnímají, že se svět zbláznil, ale přičítají to naopak starším ročníkům (a něco na tom je).

V ráji holt nežijeme, a jestli za to můžou staří nebo mladí, na to Bible stručně odpoví, že všichni. Zlidovělé křesťanské představy se toho chopily a po celá staletí strašily, že se svět utrhł z řetězu a že jdeme vstříc poslednímu soudu a tam nám to nemilosrdně spočítají. Vlastně se není co divit, když v takové atmosféře lidi sáhnou třeba po nějakém odvaru z východních náboženství, v němž je důležité jen to, co je teď, přítomný okamžik. Ale současně se lidi po minulosti s oblibou pídí: jací vlastně byli mí předkové, jak a pro co žili a jak mě ovlivnili? A do toho je tu moje vlastní minulost: co jsem kdy udělal, jak jsem se rozhodoval, jakým tlakům jsem čelil, s jakými lidmi se potkal, jaké katastrofy zažil a tak dál – ze všech těch osobních krásných vítězství a potupných proher si odnáším hezké i nehezké vzpomínky a šrámy na duši. A druzí mě podle nich posuzují (ovšem povrchně, jinak ani nemůžou).

Minulost nám nikdo neodpáře, ale žít se v ní nedá, žijeme teď. K tomu, jak to bude pokračovat, nabízí křesťanská víra tohle pravidlo: „Měj rád Boha z celého srdce a měj rád druhého člověka, jako máš rád sám sebe.“ Jednoduché a stručné pravidlo je to a jestli s jeho dodržením máte někdy potíž, znamená to jen tolik, že jste normální. Ježíš to pravidlo formuloval jako přání do budoucna, tak ho tak berme a uvádějme do života, co nám síly stačí.

II. Jak to bude

Posledních tři sta let byl v našich končinách v módě pokrok a úžas nad tím, co všechno dokážeme (ozvěnou jsou slogany, že ano, bude líp, zítra se bude tančit všude...). Skoro není divu, že se po něm vrací do módy pesimistické blouznění o konci světa, protože z budoucnosti jde na lidi strach. Co bude a jak to bude a jestli dokážu zajistit bezpečí a živobytí pro sebe a pro děti a pro blízké... Odpověď je nemilá: Nezajistím, protože to nejde – nemůžu se nachystat na to, co je nepředvídatelné a neznámé. Ale co víc: když budu vnímat budoucnost především jako ohrožení a průšvih, pak se mi dnešek nutně promění v přípravu na průšvih, a v tom žít nechci.

To, co kdysi řekl Ježíš učedníkům, bych pro dnešek přeložil takhle: Neberte život jako trénink na průšvih, nesoustřeďte se jen na sebe a vezměte si příklad z kyttek nebo z ptáků: dnes tu jsou, zítra nebudou, a jak se o ně Bůh stará! Nevědí, co bude zítra, ale na tom, kolik toho vědí, není Boží přízeň závislá. Tak to dělejte taky tak. Rozhlédněte se, kde se dá zahlédnout Boží kralování (život podle toho Ježíšova pravidla), a dopřejte mu ve svých dnech víc místa než dosud.

III. Hledejte

Nevíme, co bude zítra a co je před námi, ale je na nás, jak se na budoucnost budeme dívat: jestli se hlavně předem obáváme nějakých ran, které asi přijdou, anebo jestli máme kuráž se spolehnout, že jsme (třeba i v těch ranách) v Božích rukou. Tak tedy hledejte nejprve to, že jste v Božích rukou – což neznamená, že se přestaneme starat (kytky i ptáci se taky docela musí činit), ale něco dělejte pro to, aby vám to starání o živobytí bylo lehčí.

Leč ta věta „Hledejte nejprve Boží kralování“ ještě pokračuje, totiž slovy: „a jeho spravedlnost“. A jsme zpátky u otázky, jací vlastně byli mí předkové a jak žili a čím mě ovlivnili a co všechno dobrého i zlého už jsem stačil spískat já. Odpovědí je odpuštění, Boží pozvání a přijetí – takhle po křesťánsku rozumíme Boží spravedlnosti. Tak tuhle spravedlnost – Boží odpuštění – hledejte a přijměte především, a všechno ostatní berte jako bonus (a to horší jako něco, co se s Boží pomocí dá unést). Každý den má své starosti a ty zítřejší dneska nevyřešíte, to

(snad) až zítra. Stejně nevíme, co bude, i kdybyste se natrénovali a připravili a strachovali jakkoli – tak se tím netrapte a žijte tím, co je teď. Protože pro věrnost, vděčnost a lásku je každický dnešek ta pravá chvíle.

Pane, prosíme za lidi, kteří se bojí, co s nimi bude – ať najdou někoho, kdo bude ochoten s nimi o tom mluvit a hlavně je vyslechnout a dodá jim naději.

Prosíme za ty, komu se smysl života utápí v koloběhu starostí a únavy a zklamání – ať zjistí, že je na koho se spolehnout, a protože my moc spolehliví nebýváme, ať najdou pevnou oporu ve tvé lásce.

Prosíme za ty, kdo se na nás dívají skrz prsty: možná k tomu mají důvod a možná nemají – ať ta neláska a nesympatie neubíjejí je ani nás.

Prosím za lidi, kteří jsou na konci sil a z třeba i na konci života – ať jim každý den přinese nějakou radost (třeba i díky nám, když to půjde), a hlavně radost z toho, že ty jsi je neopustil.

Prosíme za děti, aby na životních křižovatkách, které je čekají, nezabloudili a měli nablízku někoho, komu budou věřit a kdo jim pomůže, jak dál.

Za nás všechny a za celý svět prosíme Ježíšovými slovy: Otče náš...

Ať se děje, co děje, ze všeho nejvíc hledejte pro život Boží kralování a spravedlnost. Protože opravdu šťastní – blahoslavení – jsou ti, kdo žijí tam, kde vládne Bůh a kde se žije z lásky. Ne že by nemohla přijít vichřice – ta asi přijde, ale má-li jejich životní dům pevné základy darované od Boha, nezbourá jim ho.

Tak ať vás provází Boží pravda a milosrdenství v dobrém i zlém a ať vám svítí na cestu, když před vámi bude tma. Amen.